

Semesterrapport TVEPS vår 2018

Av administrerende koordinator Tiril Grimeland

Introduksjon

Denne rapporten er skrevet for å oppsummere og evaluere TVEPS-praksisen våren 2018. Rapporten er basert på diskusjon med ledergruppen, refleksjonsnotat fra studenter, samtaler med kontaktpersoner ved de ulike praksisarenaene og samtaler med samarbeidende institusjoner.

Innhold:

- Forslag fra høsten 2017
- Studentgrupper
- VALGTVEPS
- Arenaer
- TVEPS på legekantor
- TVEPS og utredningsarbeid
- Fasilitering
- Studentfasilitering; ELMED218
- Refleksjoner fra studenter våren 2018
- Oppsummering – med retning mot høsten 2018

Forslag fra høsten 2017:

Basert på erfaringer fra høsten 2017 var dette noe vi ville satse på i vårsemesteret:

Bedre oppfølging av studenter fra koordinator	På grunn av et vedtak om å utvide TVEPS-praksis, har koordinator fått full stilling. Det betyr at fra høsten 2018 vil koordinator være mer tilgjengelig for studentene.
Gjøre fasilitatorrollen klarere	Vi har begynt på et utkast til hva fasilitatorrollen innebærer, og ser for

	oss gjennomføring av fasilitatortrening i fremtiden.
Tilbakemelding fra fasilitator til studentene	Vi oppfordrer fasilitatorene til å ha en liten refleksjonsrunde med studentene etter dialogmøtet.
Høre med praksisstedene om de har noen spesifikke utfordringer som de ønsker at jusstudentene kan se på	Ikke gjennomført
Se på mulighetene for oppfølging av tiltak i ettertid	Ikke gjennomført
Lage et samtykkeskjema og pasientrekrutteringsbrosjyre	Vi laget et samtykkeskjema og en pasientbrosjyre som vi delte ut til praksisstedene denne våren. Materialet skal gjennomgås av jurist. Samtykkeskjemaet skal beholdes av praksisstedet, og evt. legges ved pasientens journal.
Gi like mye og like bra informasjon uavhengig av hvor studentene skal ha TVEPS-praksis	På oppstartsmøtet der det var grupper som skulle på forskjellige arenaer, forsøkte vi å vise tydelig til skillet mellom arenaene, og gi like mye informasjon til alle gruppene.
Prøve ut langsgående TVEPS-grupper	Vi prøvde ut en litt mer langsgående TVEPS-gruppe på Fjellsiden legesenter.
Pasientenes primærkontakter bør være til stede både på pasientutredningsdag og dialogmøte. Oppfordre til flere profesjoner til å delta på dialogmøtet	Praksisstedene oppfordres til dette.
Det bør være en rask introduksjon av praksisstedet og deres tilbud helt på begynnelsen av dagen	Praksisstedene oppfordres til dette.
Endre servering på oppstartsmøtene	Vi endret serveringen fra pizza til nøtter og frukt. Enkelte studenter savnet pizza, og vi vil vurdere det på nytt til høsten.

Studentgrupper

Våren 2018 deltok følgende studentgrupper i TVEPS-praksis:

Universitetet i Bergen (UiB):

Medisin: 25

Farmasi: 23

Tannpleie: 5

Ernæring: 10

Psykologi: 1

Master i arbeids- og organisasjonspsykologi: 3

Juss: 7

Logopedi: 2

Design: 1

Helseinformatikk: 1

Totalt: 78

Høgskulen på Vestlandet (HVL):

Sykepleie: 11

Vernepleie: 11

Ergoterapi: 8

Fysioterapi: 13

Barnehagelærer: 1

Helsesøster: 2

Master i sykepleie, barnesykepleier: 1

Totalt: 47

Utenfor Bergen:

Sykepleie, OsloMet: 8

Sykepleie, HVL Førde: 1

Sykepleie, NTNU Ålesund: 2

Totalt: 11

Totalt deltok 125 studenter fra HVL og UiB i TVEPS-praksis våren 2018. I tillegg deltok 11 studenter fra andre studieinstitusjoner i landet, for å lage grupper til farmasistudentene våre utenfor Bergen. Til sammen har 136 studenter deltatt i TVEPS-praksis våren 2018. Til sammenlikning deltok 68 studenter høsten 2017 og 105 studenter våren 2017.

Vi ser at det er behov for at flere fagpersoner på innsiden av studieprogrammene, som kjenner til TVEPS og kan motivere studentene sine til å bli med, viser at dette er viktig og verdt tiden det tar og ikke minst legger mer til rette for at studentene kan få fritak fra obligatorisk undervisning og praksis for å være med i TVEPS-praksis.

VALGTVEPS

Våren 2018 ble valgemnet VALGTVEPS, Felles praksisemne i aldersmedisin, for første gang prøvd ut. De overordnede målene til emnet er å gi tverrprofesjonell innsikt i aldring og helse, å gi en oversikt over eldreomsorg i Norge og å trene helseprofesjonsstudenter i tverrfaglig pasientarbeid. Studentene får forelesninger og teori om eldreomsorg og tverrfaglighet, og må ha TVEPS-praksis som en del av emnet. Dette semesteret var valgemnet åpent for medisinstudenter og studenter på master i klinisk ernæring. Dette emnet skal evalueres for seg.

Arenaer

Praksisarenaer i Bergensområdet:

Fyllingsdalen sykehjem: 2 grupper

Gullstøltunet sykehjem: 1 gruppe
Ulset sykehjem: 1 gruppe
Ladegården sykehjem: 1 gruppe
Storetveit sykehjem: 1 gruppe
Kleppestø sykehjem: 1 gruppe
Slettemarken sykehjem: 1 gruppe
Kolstihagen sykehjem: 1 gruppe
Bergen Røde Kors sykehjem: 2 grupper
Sandviken hjemmesykepleie: 2 grupper
Landås hjemmesykepleie: 2 grupper
Fana hjemmesykepleie: 1 gruppe
Sone Sotra heimesjukepleie: 1 gruppe
Sone Litresotra heimesjukepleie: 1 gruppe
Solheimslien barnehage: 1 gruppe
Fjellsiden legesenter: 1 gruppe
Fjell sjukeheim intermediær avdeling: 2 grupper
Barne- og ungdomssykehuset, HUS: 1 gruppe
Totalt 23 grupper.

Praksisarenaer utenfor Bergensområdet:

Hjemmesykepleie i Oslo: 4 grupper
Hjemmesykepleie i Ålesund: 1 gruppe
Hjemmesykepleie på Måløy: 1 gruppe
Legekantor i Stavanger: 1 gruppe

Legekantor i Haugesund: 1 gruppe

Legekantor i Lyngdal: 1 gruppe

Legemiddelgjennomgang på Leknes: 2 grupper

Totalt 11 grupper.

Dette semesteret har det vært 11 grupper utenfor Bergensområdet. Det krever en del logistikk og samhandling med utdanningsinstitusjoner i andre deler av landet for å få det til. Ofte blir disse gruppene bestående av kun to profesjoner, men studentene er som regel fornøyd med å få tilbudet. For å gjøre det enklere for studentene våre å få TVEPS-praksis utenfor Bergen, kan vi se for oss at vi må ta i bruk mer nettbaserte løsninger, få bedre oversikt over hvor det er studenter fra HVL i praksis og ta i bruk det nasjonale TPS-nettverket for å koble studentene våre på eksisterende opplegg.

TVEPS på legekantor

Det har lenge vært ønske om å prøve ut en litt mer langsgående TVEPS-gruppe, og en egnet praksisarena for det er allmennlegekantor. Våren 2018 hadde vi et pilotprosjekt med en langsgående TVEPS-gruppe på Fjellsiden legesenter. En medisinstudent, som var i praksis på Fjellsiden legesenter, en psykologstudent og en fysioterapistudent samarbeidet om å utrede en pasient over flere ganger. De skrev så en tiltaksplan og diskuterte denne med pasientens fastlege. De møttes 3-4 ganger, men hadde dessverre lite egnede rom uten tilgang til journal. Dette er en spennende form for TVEPS-praksis, så vi må utrede hvordan vi kan gjøre det bedre neste gang.

TVEPS og utredningsarbeid

Denne våren har TVEPS fått forespørsel både fra intermedieravdelingen på Fjell sjukeheim i Fjell kommune og fra Eneromsprosjektet på barne- og ungdomssykehuset på HUS om å gjøre en tverrfaglig utredning av rutiner.

Ved Barne- og ungdomssjukehuset (BUS) på Haukeland universitetssjukehus, var bestillingsoppdraget at en studentgruppe skulle sammen foreslå løsninger på utfordringene ved bruk av enerom knyttet både til arbeidsprosesser og teknologi, og for å bidra til et godt og helhetlig tilbud for pasienter og

pårørende. Gruppen bestemte selv hvordan de ønsket å gå frem, og utarbeidet så en rapport over ulike tiltak de sammen hadde kommet frem til. Denne ble lagt frem for ansatte ved BUS.

På intermediæravdelingen på Fjell sjukeheim var bestillingsoppdraget at to studentgrupper, på hver sin dag, skulle kartlegge arbeidsflyt og arbeidsprosesser/rutiner gjennom observasjon. Målet var å lage en oversikt over hvordan flyten i arbeidsdagen var på intermediær avdeling, med vekt på både hva som fungerte bra og hva som hadde forbedringspotensiale. Oppdraget kom fra Fjell kommune i forbindelse med at avdelingen skal utvides og flytte til et nytt lokalmedisinsk senter på Straume i 2019. Gruppene valgte arbeidsform selv, og utarbeidet hver sin rapport over ulike tiltak de sammen hadde kommet frem til. Studentgruppene la frem rapportene for ansatte i Fjell kommune.

Felles tilbakemeldinger fra disse to utredningsoppdragene var at det var spennende og lærerikt for studentene, men at det var litt utfordrende å få tak i hva oppgaven egentlig var. Vi bør ikke legge infomøtet på praksisstedet til samme dag som de skal observere/utrede. Det er bedre om disse gruppene også får et oppstartsmøte, gjerne med litt info om avdelingene de skal besøke, slik at de kan forberede noen spørsmål til avdelingene på begynnelsen av utredningsdagen. Dermed kan de få en lengre dag på avdelingen. Det er også viktig at det presiseres på dialogmøtene hvor de legger frem rapporten, at rapporten er basert på observasjon av kun én dag, og gjerne med litt frie, kreative tøyler. Vi kan oppfordre oppdragsgivere å avgrense enda litt mer på hva de ønsker fra studentene. Det kom også opp forslag om at dialogmøtet her heller burde være en workshop, for å motivere flere ansatte til å delta, og for å ha muligheten til å grundig diskutere hvilke tiltak som er mulig å ta med seg videre.

Fasilitering

I TVEPS-praksis fungerer fasilitatoren som en viktig del av kvalitetssikringen vår. Fasilitatoren fungerer som et bindeledd mellom TVEPS og arenaen, og sørger for at alle blir tatt godt hånd om. Fasilitatoren informerer koordinator om praktiske forhold som oppmøte av studenter, og sikrer god dialog på dialogmøtet.

Inger Solheim, Helga Kaale, Birthe Napsholm og Karen Klepsvik fra HVL og ledergruppens medlemmer stod for fasiliteringen av TVEPS-grupper våren 2018. Vi vil igjen oppfordre de ulike medlemmene i Senterutvalget til TVEPS og andre interesserte til å delta på dialogmøtene.

Koordinator sender mail en uke i forkant til praksisstedet med studentenes navn og fagretning og hva de trenger å forberede. Vi har oppfordret fasilitatorene til å sende mail til studentene og praksisstedet dagen før pasientutredningsdagen, slik at alle er klare, samt være tilgjengelig for mail/telefon på selve

dagen. Vi vil fortsette med å være til stede på pasientutredningsdagen ved nye arenaer og hos de som ønsker at vi skal være til stede. Fasilitator Karen Klepsvik var tilstede hele dagen i barnehagen.

Studentfasilitering; ELMED218

I tillegg til de ovennevnte fasilitatorene har vi denne våren prøvd ut studentfasilitatorer. Som en del av praksisen i valgemnet ELMED218, Innføring i medisinsk pedagogikk, på medisinstudiet, har 4 studenter fått prøve seg som fasilitator dette semesteret: Stian Dahle, Solveig Brunstad, Astrid Marie Juvik og Erik Silgjerd. Alle studentene var i sitt 6. semester på medisinstudiet. Studentene fulgte først en TVEPS-gruppe hver som deltakende observatør, og så var de med på et dialogmøte som observatør. Deretter fikk de prøve seg som fasilitator selv, to og to, under veiledning fra en erfaren fasilitator. Til slutt hadde de sitt eget dialogmøte, to og to. Studentene melder tilbake at det var vanskelig å forberede seg til dialogmøtet, utenom å lese gjennom tiltaksplanene, og at mye av læringen kom av at hvert møte var en ny situasjon. Det var dermed viktig å være løsningsorientert. De synes det var fint å få være med i en TVEPS-gruppe først, og så observere et dialogmøte, slik at de hadde det litt under huden. Konklusjonen er at det var vellykket med studentfasilitatorer og at dette er noe vi ønsker å gjenta. I fremtiden ønsker vi også studenter fra andre profesjoner.

Refleksjoner fra studenter våren 2018

- Studentene setter pris på at det er en reell situasjon med ekte pasienter/brukere.
- De sier det lærer dem å håndtere uenigheter på en konstruktiv måte, lytte til pasienter, lytte til hverandres kunnskap og ideer og samarbeide med andre i team. De synes det er inspirerende å være sammen så mange andre flinke studenter.
- I ettertid kjenner de at de er mer bevisst på hvilke roller andre helsepersonell fyller og hva deres arbeidsoppgaver går ut på.
- De fleste synes det var et godt opplegg som var godt organisert, noe som førte til trygghet. De satt pris på å få et eget rom å sitte i for å planlegge pasientbesøk og skrive tiltaksplan, og var fornøyd med å få utdelt studentboken.
- Mange sier at de er fornøyd med oppstartsmøtet, at de får god informasjon og at det er fint å bli kjent med teamet, samt kartlegge den samlede kompetansen i gruppen. Noen savnet pizza. Det kom et forslag om at det kunne vært lærerikt å varme opp med noen eksempel-caser på oppstartsmøtet.

- Flere sier at det er lærerikt at det ikke er så mye rammer rundt opplegget: *«å bli kastet ut i det uten så veldig mye instruksjoner på hva som skal skje i forkant, føler at en forstår litt under selve prosessen og at det blir til idet man møter pas, det kommer ganske naturlig hva man skal fokusere på og hvilke tiltak som er viktige».*
- Samtidig er det andre studenter som ønsker litt mer klarhet i hva vi ønsker å få ut av tiltaksplanen og dialogmøtet, og ønsker for eksempel å få vite et maksimalt antall tiltak som skal skrives og presenteres.
- Flere studenter nevner at de synes læringsutbyttet er stort i forhold til antall dager brukt, og anbefaler andre å være med på dette. Det kom også forslag om å ha dialogmøtet litt nærmere pasientutredningsdagen for å ha det friskere i minne. Noen synes også det ble for lang tid mellom oppstartsmøtet og pasientutredningsdag.
- Gruppen i barnehage savnet litt tydeligere rammer på hva de skulle gjøre, men synes samtidig det var spennende, morsomt og lærerikt: *«Barnehagelærerutdanninga treng meir kunnskap om helse og dette var TVEPS-praksis med på å forsterke. Både barna og eg satt igjen med kunnskap etter samlingsstunda. Veldig fint å få gjennomføre to samlingsstunder slik ein kan forandre og utforske ulike måtar å formidle til barn. Dette har vore ein kjekk dag!»*
- Studentene ønsker at vi skal oppfordre praksisstedet til å velge ut pasienter med et mer komplekst sykdomsbilde som kan gi en utfordring til alle profesjonene i gruppen, og at pasientene helst ikke har blitt utredet av TVEPS tidligere. De ønsker også at praksisstedene oppfordres til at primærkontakt el.l gir litt mer informasjon om pasientene på begynnelsen av dagen.
- Litt utfordrende for jusstudenter å finne spesifikke tiltak, men de synes det er lærerikt å få prøve seg i praksis: *«TVEPS er verdifullt for min profesjon da man møter jussen i det virkelige liv»*
- Det må komme tydeligere frem hvem som har ansvar for utvelgelsen av pasienter i hjemmesykepleien.
- Noen ønsker at det blir litt tydeligere hva funksjonen til fasilitatoren er. Gi tydelig beskjed om at fasilitator ikke er med ut på pasientutredningsdagen med mindre det er noe spesielt (nytt praksissted for eksempel).
- Noen ønsker at en veileder i større grad er med og hjelper til underveis, eller at TVEPS-praksisen varte over en litt lengre periode og hadde en veiledningstime underveis.
- Studentene som hadde ulike former for TVEPS-praksis utenfor Bergen, spesielt de som hadde det på legekantor, savnet en noe tydeligere oppgavebeskrivelse og rollefordeling.

Oppsummering; forslag til tiltak høst 2018

- Angående tiltaksplan: Få tydeligere frem på oppstartsmøtene at det er selvstendig arbeid med tiltaksplan, litt bedre forklaring av den foreslåtte tabellen i tiltaksplanen og være tydeligere på at krav om antall ord i malen til tiltaksplan kun er et forslag. Eventuelt oppgi et maksimalt antall tiltak.
- Vurdere å legge til et punkt på tiltaksplanen om juss. Eventuelt oppfordre gruppene som har jusstudent til å lage en ekstra kolonne i tiltaksplanen der de kan komme med juridiske betraktninger til hvert tiltak.
- Fortsette å oppfordre praksisstedene til å velge ut pasienter med komplekse sykdomsbilder, og som ikke har blitt utredet av TVEPS-gruppe tidligere.
- Fortsette å oppfordre praksisstedene til å ha primærkontakten eller en annen som kjenner pasientene tilgjengelig for noen spørsmål fra studentene på pasientutredningsdagen.
- Bedre og tydeligere manualer til de som har TVEPS utenfor Bergen. Muligens få til et oppstartsmøte til de som skal i praksis utenfor Bergen, eller ha et nettbasert informasjonsmøte.
- Ha oppstartsmøte til de gruppene som har spesialoppdrag i TVEPS.
- Ha et case på oppstartsmøtet for å «varme opp» til utredningsdagen.
- Tydeligere på ansvaret med å velge ut pasienter i hjemmesykepleie. Det er hjemmesykepleien som har ansvar for å velge ut, men det kan skje i samarbeid med studenten. Tydeligere på at det er praksisstedet som skal beholde samtykkeskjemaet (legges ved journal).
- Være tydeligere på fasilitatorens rolle på oppstartsmøtet.
- Se på muligheten for å flytte dialogmøtet nærmere pasientutredningsdagen.

Avslutningsvis er noen sitater fra studentenes refleksjonsnotater:

«TVEPS er et veldig bra initiativ, og jeg lærer mye av å møte andre profesjoner og diskutere faglige problemstillinger. Veldig nyttig å få et innblikk i hvordan andre profesjoner ser på ting, og jeg tror dette kan føre til en bedre forståelse og respekt på tvers av helseprofesjonene - Noe som vil gagne pasienten, men også gjøre at en utvikler seg som helsepersonell.»

«Jeg følte jeg lærte mest når vi sanket informasjon om brukerne, før og under intervju, da kom det fram hvordan de forskjellige profesjonene jobber og hvordan vi alle overlapper hverandre innen helse og i ønsket om å ivareta det beste for pasientene.»

«Jeg har tenkt mer "hva er det denne pasienten trenger?" mer enn "hvordan kan jeg hjelpe denne pasienten?". Tidligere har jeg prøvd å identifisere hvordan jeg skal kunne hjelpe pasienten på best mulig måte innen mitt felt, men å ha fått satt egen praksis i perspektiv, å plassere meg i en gruppe som skal hjelpe pasienten på forskjellige måter, har fått meg til å tenke mer på alle andre mulige behov pasienten har»

«Det gir en god praksis erfaring og det er fint å få kjennskap til andre utdanninger og kommunisere på tvers av studieretninger og profesjoner før man starter i arbeidslivet.»

«Jeg har lært mye, og sitter igjen med mange nyttige ressurser som jeg nå daglig bruker i min praksisperiode, samt som jeg kommer til å nyttiggjøre meg av i fremtiden.»